

774870

101230

3

obszar miasta Staszowa (obsz. sando-  
do obszaru miasta Staszowa) na należącej do  
Książki



III 3-4 (1917-1918)

Brosz. Cz. III - VIII. Nr. 1917

8191



Biblioteka Jagiellońska



1002258446

# DZIENNIK URZĘDOWY

ces. i król. Komendy obwodowej w Wierzbniku.

**3 R o c z n i k .**

Część I. — Wydana i rozestana dnia 20. stycznia 1917.

**Treść:** 1. Najwyższe odznaczenie. 2. Oznaczenie obszaru miasta Buska, Chmielnika, Dąbrowy, Jędrzejowa, Ostrowca, Sandomierza, Staszowa, Szczepieszyna, Wierzbnika, Włoszczowy i Zamościa. 3. Aktywowanie Rad miejskich w 34 miastach. 4. Mianowanie radnych miasta Wierzbnika oraz zastępców tychże. 5. Obwieszczenie w sprawie wydania nieprawnie posiadanej broni, amunicji i środków wybuchowych i Rozporządzenie z dnia 5. stycznia 1917 Praes. № 31 w sprawie zapewnienia częściowej bezkarności za spóźnione wydanie broni, amunicji i środków wybuchowych. 6. Karanie przekroczeń policyjnych przez Komendantów posterunków c. i k. żandarmeryi. 7. Rozporządzenie Generalnego Gubernatorstwa wojskowego w Lublinie z dnia 7. grudnia 1916 IX. № 74060/16/S. o przyjmowaniu tutejszo-krajowców do c. i k. Żandarmeryi w okupowanym obszarze Polski. 8. I. Wykonywanie przemysłu felczerskiego. II. Zakres działania felczyków. 9. Obwieszczenie o wygaśnięciu generalnego zastępstwa c. i k. wojskowego Urzędu górniczego w Dąbrowie przez Towarzystwo „Tepege“. 10. Użytkowanie ściółki w lasach prywatnych. 11. Obwieszczenie, dotyczące zakazu wywozu drzewa opałowego. 12. Obwieszczenie w sprawie zajęcia i uregulowania handlu nasionami. 13. Zajęcie skór świń i skór świń dzikich. 14. Przełożenie dni postnych. 15. Kurs rubla. 16. Handel naftą. 17. Handel mydłem. 18. Obwieszczenie o cenach oryentalnych i maksymalnych.

**1.**

## Najwyższe odznaczenie.

Jego Ces. i Król Apostolska Mość raczył Najwyższym postanowieniem z dnia 26. listopada 1916 Präs. № 31811 z 27. listopada (Dz. rozp. pers. № 223 z 5. grudnia 1916) najłaskawiej udzielić Komendantowi obwodu Wierzbnickiego Pułkownikowi Eliaszowi Paliczce Krzyż oficerski Orderu Franciszka Józefa na wstędze medalu wa-

leczności w uznaniu jego znakomitej służby w szczególniejszym użyciu.

Jego Ces. i Król. Apostolska Mość raczył Najwyższym postanowieniem z dnia 30. listopada 1916 L. 4611/916 najłaskawiej udzielić Sędziemu powiatowemu Komendy obwodowej Stanisławowi Nowakowi Krzyż rycerski Orderu Franciszka Józefa na wstędze medalu waleczności w uznaniu jego znakomitej służby w szczególniejszym użyciu.

## 2.

**Oznaczenie obszaru miasta Buska, Chmielnika, Dąbrowy, Jędrzejowa, Ostrowca, Sandomierza, Staszowa, Szczepieszyna, Wierzbnika, Włoszczowy i Zamościa.**

Na podstawie § 2-go rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 18. sierpnia 1916 № 65 Dz. rozp. zarządziło c. i k. Jeneralne Gubernatorstwo wojskowe w Lublinie rozporządzeniem z dnia 21. października 1916 A. № 112129 co następuje:

## § 1.

Obszary miast: Buska, Chmielnika, Dąbrowy, Jędrzejowa, Ostrowca, Sandomierza, Staszowa, Szczepieszyna, Wierzbnika, Włoszczowy i Zamościa rozszerza wzgl. oznacza się z ważnością od 1-go listopada 1916 w następujący sposób:

1.) obszar miasta **Buska** obejmuje obszar miejscowości Busko i Nadole.

2.) obszar miasta **Chmielnika** rozszerza się na miejscowość Przedkościele (z gminy wiejskiej Chmielnik).

3.) obszar miasta **Dąbrowy** rozszerza się na cały obszar gminy Dąbrowa.

4.) obszar miasta **Jędrzejowa** zostaje rozszerzony na położone na zachód od miasta, po roku 1864 z obszaru miejskiego wyłączone, grunta, które niegdyś stanowiły własność klasztoru Cystersów w Jędrzejowie.

5.) obszar miasta **Ostrowca** (obwód opatowski) rozszerza się na następujące części obszaru gminy Częstocice, na południe od dotychczasowej granicy miasta leżące Stawiny, Klimkiewiczów, Filipów, Karolinów, Bolesławów, Denkowski Staw, dalej na tę część miejscowości Ostrówek, która do roku 1866 należała do miasta Ostrowca (skonfiskowane dobra kościelne), oraz na wszystkie parcele, położone w obrębie dotychczasowych granic miasta, a wchodzące w skład gminy Częstocice.

6.) obszar miasta **Sandomierza** rozszerza się na całe terytorium miejscowości Zawichostskie Przedmieście (obecnie gmina Dwikozy) i Krakowskie Przedmieście czyli Krakówkę (z gminy Samborzec), które wyłączone z obszaru miejskiego w 1903 roku.

7.) obszar miasta **Staszowa** (obwód sandomierski) zostaje rozszerzony na należące dotąd do gminy Rytwiany miejscowości Staszówek i Księża Wieś.

8.) z obszaru miasta **Szczepieszyna** (obwód zamojski) wydziela się wieś Szperówkę i włącza ją do gminy Radecznicy.

9.) obszar miasta **Wierzbnika** obejmuje dotychczasowy obszar tej miejscowości; pozostałych 16 miejscowości wydziela się z dotychczasowej gminy Wierzbnik i łączy je w samoistną gminę „Styków“ z siedzibą administracji gminnej w Stykowie.

10.) obszar miasta **Włoszczowy**, do którego obecnie należy też Podzamcze, rozszerza się na terytorium wsi Włoszczówki.

11.) obszar miasta **Zamościa** rozszerza się na miejscowości Janowice Małe i Podtopole z gminy Zamość (Nowa-Osada).

## § 2.

Wszystkie grunta ukazowe, położone wśród nowych granic miejskich, włącza się do gmin miejskich.

## § 3.

Włączone do okręgów miejskich miejscowości (części miejscowości) wydziela się z dotychczasowego związku gminnego. Pozostałe po odgraniczeniu obszaru miejskiego części gmin zostają nadal w dotychczasowym związku gminnym — z wyjątkiem miejscowości Denków (gmina Częstocice, obwód opatowski), którą włącza się do gminy Bodzechów, tudzież nowo utworzonej gminy Styków (§ 1. p. 10).

## § 4.

Gmina miejska obejmuje z dniem jej rozszerzenia prawo i obowiązki oraz majątek i długi przyłączonych miejscowości wzgl. części miejscowości; rozdziału, jaki okaże się potrzebnym, mają dokonać komendy obwodowe.

Przyłączenie to nie narusza jednakowoż prywatno-prawnych zobowiązań i uprawnień gminy miejskiej wzgl. włączonych miejscowości (części miejscowości) ani istniejących koncesji lub nabytych praw osób trzecich.

## § 5.

Wcielone miejscowości (części miejscowości) podlegają od dnia ich wcielenia przepisom w danym mieście obowiązującym.

Podatki oraz inne opłaty z włączonych miejscowości (części miejscowości) należy uiszczać aż do końca 1916 roku w tej samej wysokości i w tej samej kasie, co dotąd.

## § 6.

Włączone miejscowości zachowują swój dotychczasowy zarząd i reprezentację tak długo, aż odnośne miasta (gminy) zaprowadzą w nich nową organizację zarządu. Ma to nastąpić najpóźniej do 1. grudnia 1916 roku.

## § 7.

Dotyczące komendy obwodowe mają jeszcze przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia stwierdzić i oznaczyć na miejscu stosownie do rozporządzeń § 1. granice powiększonego obszaru miejskiego (gminnego) przy współdziałaniu zastępców dotyczących gmin (miejscowości) i miasta tudzież szczególnie tem interesowanych właścicieli gospodarstw rolnych i przedsiębiorstw przemysłowych.

Do nich też należy staranie o utrzymanie tych granic w przyszłości i rozstrzyganie odnośnych sporów.

## § 8.

Konieczne zarządzenia z powodu rozszerzenia granic miejskich i wyłączenie pojedynczych miejscowości (części miejscowości) z terytoriów gminnych w sprawie przeniesienia wzgl. sprostowania ksiąg ludności i prowadzonych przez burmistrzów i wójtów gmin rejestrów stanu, w sprawach meldunkowych i t. p. mają wydać dotyczące komendy obwodowe.

## 3.

### Aktywowanie Rad miejskich w 34. miastach.

Na podstawie § 21. rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 18. sierpnia 1916 Nr. 65

Dz. rozp., które dotyczy ordynacji miejskiej dla 34. miast, zarządziło c. i k. Jeneralne Gubernatorstwo wojskowe w Lublinie poleceniem z dnia 14. listopada 1916 A. Nr. 112.128 co następuje:

## I.

1). Przy mianowaniu pierwszej Rady miejskiej, przedsięwziąć się mającym przez c. i k. Komendę obwodową po myśli § 14. powołanej ordynacji miejskiej, w miastach w tejsze ordynacji miejskiej wymienionych, a więc między innymi i w Wierzbniku, należy wybrać radnych miejskich i ich zastępców według możliwości w równej liczbie z członków każdej z czterech kuryi wyborczych.

Nie jest to jednakże bezwarunkowo koniecznym, albowiem przy wyborach w pojedynczych kuryach mogą być wybrane osoby, nie tylko w tejsze kuryi do wyboru uprawnione.

2). Na radnych miejskich należy mianować tylko osoby, mające według § 9. powołanej ordynacji miejskiej prawo wybieralności.

Jako obywatele Królestwa polskiego należy w myśl § 8. powołanej ordynacji miejskiej ustęp 1-szy punkt 4. tylko te osoby uważać, które są stałymi mieszkańcami jakiegokolwiek gminy miejskiej lub wiejskiej w Królestwie.

Jeżeli zachodzi wątpliwość co do przeznaczonego na radnego miejskiego, czy tenże w myśl § 9. ordynacji miejskiej władza poprawnie językiem polskim w słowie i piśmie, to ma ją rozstrzygać przeznaczona do tego przez Komendę obwodową komisya, składająca się z kierującego Komisarza cywilnego lub tegoż zastępcy i czterech poważnych mieszkańców miasta.

3). Nie można mianować radnymi miejskimi:

a) urzędników i służby miasta lub zakładów miejskich, jak długo są w służbie czynnej, a po wystąpieniu z tejsze dopóki wspólne rachunki nie są ostatecznie uregulowane,

b) właścicieli koncesyi miejskich przedsiębiorstw, jako też dzierżawców i kierowników tychże.

c) dzierżawców miejskich realności i dochodów,

d) osób, które na podstawie umowy pracują lub mają dostawy dla miasta,

e) osób, nad których majątkiem jest konkurs ogłoszony, jak długo trwają dochodzenia w tej sprawie,

4). Imiona zamianowanych radnych miejskich i zastępców należy ogłosić.

Komenda obwodowa zwołuje mianowanych radnych miejskich na posiedzenie konstytuujące. Przewodniczącym jest kierujący Komisarz cywilny lub jego zastępca.

Na radnych miejskich, którzy mimo przesłanych zaproszeń nie stawiliby się na tem posiedzeniu lub którzyby się uchylili w sposób nieuprawniony od wyboru burmistrza albo jego zastępcy, może Rada miejska nałożyć karę do 100 koron.

5). Rada miejska ma najpierw uchwalić, którzy członkowie zarządu miejskiego mają pobierać płacę i w jakiej wysokości.

Burmistrzowi należy w każdym wypadku przyznać płacę, zaś zastępcy burmistrza i ławnikom tylko w takim razie, gdy są stale zajęci załatwianiem spraw zarządu. Sam udział tylko w obradach Magistratu należy uważać jako urząd honorowy.

6). Po uchwaleniu płac Rada miejska uchwała zwykłą większością głosów, czy wybór burmistrza i jego zastępcy ma się odbyć ustnie czy pisemnie, następnie wybiera burmistrza, potem jego zastępcę—każdego osobno.

7). Do wyboru burmistrza i jego zastępcy jest potrzebna obecność  $\frac{2}{3}$  wszystkich zamianowanych radnych miejskich i absolutna większość głosów wszystkich zamianowanych radnych miejskich.

Do wyboru ławników potrzebną jest również obecność  $\frac{2}{3}$  wszystkich zamianowanych radnych miejskich, jednakowoż wystarcza absolutna większość głosów obecnych radnych miejskich.

Jeżeli wybór nie da absolutnej większości głosów, to należy go powtórzyć. Na wypadek gdyby i po raz wtóry przeprowadzone wybory nie dały większości głosów, w takim razie przeprowadzić wybory ściśle między tymi dwoma kandydatami, którzy przy drugich wyborach uzyskali największą ilość głosów. Przy równej ilości głosów kilku kandydatów należy zapomocą losowania rozstrzygnąć, którzy kandydaci mają wejść do wyboru ściślej-szego.

8). Oprócz osób wymienionych w punkcie 3-cim nie mogą być wybrani na członków Magistratu także i ci, którzy do już wybranych człon-

ków Magistratu pozostają w pierwszym lub drugim stopniu pokrewieństwa lub powinowactwa.

9). Po przeprowadzonym wyborze burmistrza i jego zastępcy zostaje posiedzenie konstytuujące zakończone.

Jeżeli jeden z wybranych nie uzyska wymaganego zatwierdzenia, to należy przeprowadzić ponowne wybory w tym samym porządku.

10). Po zatwierdzeniu wyboru burmistrza i jego zastępcy, składają oni na ręce Komendanta obwodu lub jego zastępcy wymagane przyrzeczenie wiernego spełniania swych obowiązków.

11). Po objęciu urzędowania zwołuje burmistrz natychmiast Radę miejską na posiedzenie, odbiera przepisane przyrzeczenie i zarządza wybór ławników.

12). Wybór ławników odbywa się analogicznie według postanowień punktów 6-go i 8-go niniejszego rozporządzenia z tem, że do ważności wyborów potrzebną jest tylko absolutna większość obecnych radnych miejskich.

## II.

Rada miejska ma jak najszybciej ustanowić regulamin dla siebie i dla Magistratu, następnie przedłożyć go Komendzie obwodowej celem uzyskania od Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Lublinie zatwierdzenia wymaganego w § 6-ym rozporządzenia. Aż do tego czasu obowiązywać będą następujące ogólne postanowienia, które mają także stanowić podstawę uchwalić się mającego regulaminu:

1). Radę miejską zwołuje według potrzeby burmistrz. — Na żądanie trzeciej części radnych miejskich jest burmistrz obowiązany zwołać Radę miejską.

2). Radni miejscy, którzy bez uzasadnienia nie uczęszczają na posiedzenia, będą przez burmistrza upomniani. Po dwukrotnem upomnieniu mogą być na opieszalnych radnych miejskich nałożone kary pieniężne przez Radę miejską.

3). Posiedzenia Rady miejskiej są publiczne. Sprawy osobiste należy załatwiać na tajnych posiedzeniach, ze względu moralności publicznej lub na interesa miasta może Rada miejska lub burmistrz wykluczyć publiczność od przebywania na posiedzeniach Rady miejskiej.

4). Do powzięcia ważnych uchwał jest konieczna obecność przynajmniej połowy radnych miejskich. Uchwały mają być powzięte absolutną większością głosów obecnych radnych miejskich.

5) Uchwały Rady miejskiej należy protokołować.

6). Burmistrz ma wstrzymać wykonanie uchwały Rady miejskiej, które przekraczają zakres jej działania, sprzeciwiają się istniejącym przepisom lub mogą— według jego zdania—przynieść szkodę miastu i ma donieść o tem bezzwłocznie Komendzie obwodowej celem dalszego zarządzenia w każdym wypadku na podstawie § 19-go ordynacyi miejskiej.

7). Urzędników miejskich przyjmować i uwalniać może na wniosek burmistrza Rada miejska, służbę i robotników może burmistrz we własnym zakresie działania przyjmować i uwalniać.

8). Burmistrz jest przewodniczącym na obradach Rady miejskiej i Magistratu, wykonuje uchwały Rady miejskiej i załatwia sprawy bezpośredniego zarządu miasta.

On jest przełożonym wszystkich miejskich zakładów i urzędów i reprezentuje miasto na zewnątrz.

9). Akta, którymi miasto przyjmuje pewne zobowiązania, muszą być podpisane przez burmistrza lub jego zastępców i przez 2. ławników.

10) Burmistrz sprawuje nadzór nad wykonywaniem przepisów, dotyczących policji miejscowej a należących do zakresu działania Rady miejskiej.

11). Kary pieniężne, nałożone przez burmistrza na podstawie postanowień § 17-go ordynacyi miejskiej również jak i grzywny, nałożone przez Radę miejską w myśl powyższych postanowień, mają być przez Radę miejską lub według jej wskazówek przez burmistrza obrócone na cele humanitarne i dobroczynne.

12). Magistrat pomaga burmistrzowi według jego wskazówek w przeprowadzaniu uchwał Magistratu i przy bezpośrednim zarządzie miasta. Magistrat zgromadza się według potrzeby na zaproszenie burmistrza. Kierownicy urzędów miejskich lub ich zastępcy biorą udział w obradach Magistratu, o ile one dotyczą ich zakresu działania, a to

tylko z głosem doradczym, o ile nie są zarazem członkami Magistratu.

13). Burmistrz nie jest krępowany uchwałami Magistratu.

14). Najważniejszym zadaniem Magistratu, powstałego z zamianowanego przedstawicielstwa miejskiego, będzie przygotować przeprowadzenie projektowanego wyboru do Rady miejskiej przez założenie spisu członków gminy według poszczególnych kuryi.

#### 4.

### Mianowanie radnych miasta Wierzbnika oraz zastępców tychże.

Po myśli § 14 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 18. sierpnia 1916 № 65 Dz rozp. zostają niniejszem zamianowani następujący panowie radnymi miasta Wierzbnika:

z IV kuryi:

Rubin Kaliszewski  
Jankiel Kornwasser  
Jankiel Zuckermann  
Władysław Sokół  
Jan Hebdziński  
Władysław Fiszer

z III kuryi:

Ks. Bolesław Sztobryn  
Władysław Rogowski  
Antoni Laskowski  
Władysław Miernik  
Józef Szymański  
Jan Władysław Lehmann

z II kuryi:

Antoni Ungier (kował, syn Franciszka)  
Antoni Ungier (masarz syn Tomasza)  
Piotr Janicki  
Jan Łekawski  
Wojciech Łekawski  
Franciszek Schabowski

z I kurii:

Franciszek Spytkowski  
 Jankiel Goldgrub  
 Mojżesz Pinkas Lichtenstein  
 Henryk Kaźmierski  
 Chaim Seifmann  
 Schaja Gutermann.

Zastępcami radnych miasta Wierzbnika zostają niniejszym zamianowani:

z IV kurii:

Leon Brzozowski  
 Jan Stawski  
 Wincenty Brzozowski  
 Schlama Krosmann  
 Mordka Kornwasser  
 Franciszek Sokół

z III kurii:

Piotr Jaworski  
 Władysław Urbański  
 Gracyan Sieragowski  
 Antoni Gruszczyński  
 Grzegorz Wierzbicki  
 Franciszek Płachciński

z II kurii:

Floryan Polakowski  
 Franciszek Fader  
 Franciszek Juszczyk  
 Antoni Grunt  
 Jan Grzywacz  
 Józef Dróżdż

z I kurii:

Franciszek Grzywacz  
 Józef Starkmann  
 Schlama Gerschenhorn  
 Chaim Brodbecker  
 Simche Buchbinder  
 Schlama Brodbecker.

## 5.

### Obwieszczenie w sprawie wydania nieprawnie posiadanej broni, amunicji i środków wybuchowych.

Austryacko-węgierski Zarząd wojskowy stwierdził, że niektórzy mieszkańcy tego terenu okupa-

cyjnego nie spełnili swego obowiązku w myśl rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z Lutego 1915 r. i nie wydali dotychczas nieprawnie posiadanej broni, amunicji lub środków wybuchowych mimo, że niewykonanie tego obowiązku uznane zostało rozporządzeniem Naczelnego Wodza Armii z dnia 8. marca 1916, № 51 Dz. rozp. za zbrodnię, która podlega w drodze sądów doraźnych nawet karze śmierci.

A że niewydanie dotychczas broni tłumaczy się po części nieobecnością dotyczących osób, po części nieświadomością, wskutek czego Zarząd wojskowy na podstawie Najwyższego upoważnienia Jego C. i K. Apostolskiej Mości Cesarza wydaje rozporządzenie, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, że w czasie do 1. marca 1917 te osoby, które broń, amunicję i środki wybuchowe nie wydały, mogą wyjątkowo w sposób należyty je wydać, lub donieść o miejscu przechowania za co nie będą oni ustawowo ścigani ani też karani.

Po upływie powyżej oznaczonego terminu t. j. po 1. marca 1917 będą postanowienia karne rozporządzenia z dnia 8. marca 1916. **tem ostrzej i bezwzględniej stosowane.**

Przeto kto posiadanej broni, amunicji lub środków wybuchowych przed 1. marca 1917 nie wyda, będzie karany karą więzienia do 5 lat nadto grzywną do 10. tysięcy koron,—a o ile są zaprowadzone sądy doraźne — karą śmierci.

Austryacko-węgierski Zarząd wojskowy oczekuje, że każdy bez wyjątku w oznaczonym czasie wszelką broń, amunicję i środki wybuchowe, które posiada lub przechowuje, wyda, nadto że każdy któryby wiedział o przechowaniu broni, amunicji lub środkach wybuchowych w sposób przepisany o tem zrobi doniesienie.

### Rozporządzenie z dnia 5. stycznia 1917 roku Präs. № 31. w sprawie zapewnienia częściowej bezkarności za spóźnione wydanie broni, amunicji i środków wybuchowych.

Na podstawie Najwyższym rozkazem udzielonego upoważnienia Jego C. i K. Apostolskiej Mości zarządza się dla części Polski, zostającej pod

austryacko-węgierskim Zarządem wojskowym, co następuje:

#### Artykuł I.

Ściganie i karanie osób za nieuprawnione przechowywanie, posiadanie lub nieuprawnione noszenie broni, amunicji lub środków wybuchowych jak również za niedoniesienie o miejscu przechowania o posiadacz lub przechowującym tego rodzaju przedmioty (§ 2 Rozporządzenia Naczelnego Wodza z dnia 8. marca 1916 № 51. Dz. rozp.) ma być zaniechane, o ile te osoby posiadają broń, amunicję lub środki wybuchowe przed 1. marca 1917 wydadzą lub w powyższym terminie uczynią w sposób należyty wyżej wspomniane doniesienie.

Od 1. marca 1917 począwszy, nabiera na powrót moc obowiązującą przepis § 2. powyżej podanego rozporządzenia.

#### Artykuł II.

Niniejsze rozporządzenie obowiązuje od dnia ogłoszenia.

### 6.

#### **Karanie przekroczeń policyjnych przez Komendantów posterunków c. i k. Żandarmerji.**

Na podstawie Artykułu III. § 3 Ustęp 2. rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 19-go sierpnia 1915 № 30 Dziennik rozporządzeń, które zostało ogłoszone w Dzienniku urzędowym tutejszej c. i k. Komendy Obwodowej z dnia 9. października 1915 Część I, Punkt 13. porucza c. i k. Komendant obwodu wszystkim Komendantom posterunków c. i k. żandarmerji w obwodzie prawo nakładania w moim imieniu i w granicach ustawowego wymiaru kar, a to grzywnien do dwudziestu koron i kar aresztu do dwóch dni za pomocą osądów za przekroczenia następujących przepisów policyjnych:

1). Przekroczenia ogłoszonego w Dzienniku urzędowym z dnia 15. września 1916 Część XVII 251 rozporządzenia c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Lublinie co do zwalczania wściekliczny u psów.

2). Przekroczenia ogłoszonego w Dzienniku urzędowym z dnia 3. stycznia 1916 Część VIII z roku

1915 Punkt 110 i z dnia 17. stycznia 1916 Część I z roku 1916 rozporządzenia tutejszej c. i k. Komendy Obwodowej co do przepisów drogowych.

3). Przekroczenia ogłoszonego w Dzienniku urzędowym z dnia 28. grudnia 1915 Część VII Punkt 97 rozporządzenia tutejszej c. i k. Komendy Obwodowej co do zakazu przewozu towarów nocną porą — o ile z tem przekroczeniem nie łączy się inny karygodny uczynek n. p. przemytnictwo.

4). Przekroczenia ogłoszonego w Dzienniku urzędowym z dnia 1. września 1916 Część XVI Punkt 235 rozporządzenia c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Lublinie co do zaprowadzenia paszportów bydłych i przekroczenia ogłoszonego w Dzienniku urzędowym z dnia 15-go września 1916 Część XVII Punkt 250 rozporządzenia tutejszej c. i k. Komendy Obwodowej, zawierającego przepisy wykonawcze do powyższego rozporządzenia Gubernialnego.

5). Przekroczenia ogłoszonego w Dzienniku urzędowym z dnia 14. lutego 1916 Część III Punkt 23. i z dnia 1. listopada 1916 Część XX Punkt 304 rozporządzenia tutejszej c. i k. Komendy Obwodowej co do spoczynku niedzielnego i świątecznego, w handlu i przemyśle, oraz co do godzin policyjnych.

6). Przekroczenia ogłoszonego w Dzienniku urzędowym z dnia

2. listopada 1915 Część III Punkt 34

28. grudnia „ „ VII „ 91

17. stycznia 1916 „ I „ 1

17. stycznia „ „ I „ 8

20. marca „ „ V „ 60

rozporządzenia tutejszej c. i k. Komendy Obwodowej co do przepisów sanitarnych.

7). Przekroczenia ogłoszonego w Dzienniku urzędowym z dnia 1. czerwca 1916 Część X Punkt 129 rozporządzenia c. i k. Komendy obwodowej co do porządku targowego.

8). Przekroczenia ogłoszonego w Dzienniku urzędowym z dnia 9. października 1915 Część I. Punkt 5 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 16. lutego 1915 co do przepisów mel-dunkowych.

9). Przekroczenia ogłoszonego w Dzienniku urzędowym z dnia 3. stycznia 1916 Część VIII. z roku 1915 Punkt 108 rozporządzenia tutejszej c. i k. Komendy Obwodowej co do zakazu kupowania towarów poza placem targowym.

i 10). Przekroczenia ogłoszonego w Dzienniku urzędowym z dnia 1. marca 1916 Część IV

Punkt 40 rozporządzenia Komendy Obwodowej co do oczyszczania drzew owocowych z gniazd gąsienicowych.

Prawo karania przysługuje tylko Komendantom posterunków żandarmeryi — osobiście.

Przeciw każdemu takiemu osądowi wolno w przeciągu dni 8. po doręczeniu wnieść sprzeciw w dotyczącym posterunku żandarmeryi.

Sprzeciw może nastąpić pisemnie albo ustnie. Nadanie sprzeciwu na pocztę uważa się za wniesienie.

Każdy wniesiony sprzeciw ma być po dołączeniu odnośnego osądu i przy zapodaniu dowodów potrzebnych do odparcia zarzutów sprzeciwu przedłożony bezzwłocznie tutejszej c. i k. Komendzie Obwodowej.

Wniesione sprzeciwy rozstrzyga tutejsza Komenda Obwodowa.

Jeżeli w przeciągu 8.-dniowego terminu — dzień doręczenia nie wlicza się — sprzeciw nie zostanie wniesiony, staje się osąd wykonałym.

## 7.

### **Rozporządzenie c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Lublinie z dnia 7. grudnia 1916 IX Nr. 74060/16/S o przyjmowaniu tutejszo-krajowców do c. i k. żandarmeryi w okupowanym obszarze Polski.**

C. i k. Zarząd wojskowy okupowanego obszaru Polski zezwolił na przyjęcie na razie 1000 zgłaszających się dobrowolnie mieszkańców okupowanego obszaru do służby w c. i k. żandarmeryi na tymże obszarze.

To dobrowolne wstąpienie — ponieważ c. i k. żandarmerya w okupowanym obszarze jako żandarmerya polowa jest integralną częścią składową c. i k. wojska — jest równoznaczne z dobrowolnym wstąpieniem do c. i k. siły zbrojnej, na które Najwyższe postanowienie z dnia 1. października 1914 zezwoliło.

#### **1. Warunki przyjęcia:**

- zupełna zdatność do służby wojennej i wiek między 20. a 30. lat,
- nieskazitelność sądowa,
- znajomość języka polskiego w mowie i piśmie,

- stan wolny, albo wdowi bezdzietny,
- zobowiązanie się służenia czynnie przy c. i k. żandarmeryi w okupowanym obszarze przynajmniej 4 lata.

Małoletni potrzebują do dobrowolnego wstąpienia pozwolenia ojca, względnie opiekuna, które ma być wyrażone na piśmie i ma być potwierdzone przez gminę.

#### **2. Przepisy o należyłościach.**

Przyjęcie następuje najpierw na próbę na 6 miesięcy; po tym czasie próbnym następuje przeniesienie do żandarmeryi.

Należytości początkowe wynoszą — oprócz systemizowanego relutum etapowego (obecnie 3 kor. 90 hal.) — 2 kor. 74 hal. żyłdu i 1 kor. 20 hal. osobnego dodatku dziennie.

Oprócz tego zostaną żandarmi próbni zakwaterowani sposobem kasarnianym i otrzymają rządowe mundury, obuwie i ryszstunek.

#### **3. Prośby o przyjęcie.**

Prośby o przyjęcie kandydatów mają być wniesione do c. i k. Komendy obwodowej najdalej do dnia 31. stycznia 1917.

Do każdej prośby należy oprócz wszystkich innych oryginalnych dokumentów (metryka urodzin, świadectwo szkolne i t. d.) dołączyć napisany własnoręcznie przez kandydata rewers następującej treści:

REWERS.

Obowiązuję się w razie przyjęcia mnie do c. i k. żandarmeryi dla okupowanego obszaru Polski służyć czynnie przy tejże żandarmeryi przynajmniej cztery (4) lata.

Data .....

Podpis .....

Dwóch świadków .....

Potwierdzenie przez gminę .....

#### **4. Stosunki podwładności.**

Przyjęci podlegają od dnia wstąpienia do żandarmeryi wojskowym ustawom karnym i przepisom dyscyplinarnym w podobny sposób, jak przynależni do c. i k. wojska.



## I. Wykonywanie przemysłu felczer- skiego.

### II. Zakres działania felczerów.

I. Każdy felczer, który zamierza wykonywać przemysł felczerski, musi mieć pozwolenie wykonywania praktyki felczerskiej od Wojskowego Jenerał-Gubernatorstwa. Celem uzyskania urzędowego pozwolenia musi każdy felczer w ciągu 2 tygodni przedłożyć c. i k. Komendzie obwodowej za pośrednictwem urzędu gminnego następujące dokumenty:

- a) metrykę urodzin (stwierdzającą, że ukończył przynajmniej 24 rok życia);
- b) list wyzwalający;
- c) świadectwo pryncypała, względnie pryncypałów, stwierdzające przynajmniej pięcioletnią czynność w charakterze wyszkolonego pomocnika;
- d) ewentualne poprzednie pozwolenie władzy gubernialnej.

#### II. Zakres działania felczerów:

1.) Felczerzy mają za zadanie pielęgnować chorych i to tak w szpitalach jak i w praktyce prywatnej, jako też udzielać pomocy lekarskiej w zakresie dozwolonym felczerom.

2.) W wykonywaniu dozwolonej im praktyki podlegają nadzorowi lekarzy urzędowych.

3.) Felczerom wolno:

a) przedsięwziąć niektóre mniejsze zabiegi chirurgiczne, na przykład: puszczać krew i tamować zewnętrzne krwotoki; stawiać bańki; wykonywać nacięcia (skaryfikacje), przykładać plaster kantarydowy, przeprowadzać szczepienie ochronne od ospy, stosować hegary.

b) udzielać pomocy przy powierzchownych i lekkich stanach zapalnych, ranach i zranieniach pochodzenia mechanicznego, otwierać powierzchowne abscesy i panarycy, nastawiać zwichnięcia i zwykłe złamania kości, które nie są połączone ze zranieniem części miękkich i które nie wymagają skomplikowanych sposobów leczenia; wrywać zęby; przewiązywać wrzody, nie lecząc tychże podawaniem środków wewnętrznych;

c) zakładać wszelkie bandaże, ciała obce uwięzione w przełyku zepchnąć lub wyciągnąć, usuwać ciało obce z ucha; wprowadzać kateter, o ile zatrzymanie się moczu nie jest spowodowane zwężeniem cewki moczowej, skurczem; odprowadzać przepukliny i to wyłącznie zabiegiem ręcznym.

*Wszystkie wyżej wymienione zabiegi wolno wykonywać felczerom w miejscu siedziby lekarza lub miejscowościach dokąd łatwo można lekarza wezwać, wyłącznie za wiedzą i na zarządzenie lekarza.*

Tylko w razie, gdyby lekarza nie można było sprowadzić, wolno im wykonać powyższe zabiegi samoistnie. Felczer jednakże może w nieobecności lekarza i bez jego pisemnego zezwolenia upuścić krew w wypadkach, gdzie życie chorego jest zagrożone np. przy apopleksji, przy silnym kłóciu, które uniemożliwia oddychanie i przy silnych kontuzjach.

Jednakowoż nie wolno felczerowi w nieobecności lekarza upuścić dorosłemu więcej niż jeden funt krwi.

Felczerom nie wolno bezwzględnie zapisywać recept.

4.) W wypadkach grożących śmiercią jak np. utonięcia, powieszenia, zaccadzenia, zatrucia alkoholem, zamarznięcia, oparzenia, zatrucia, pokąsania przez wściekłe zwierzęta, wolno felczerowi udzielić pomocy, o ile lekarza nie można wezwać.

W wypadkach tych jednak felczer musi się najsurowiej stosować do przepisów, dotyczących odnośnych wypadków.

5.) O ile felczer jest zawezwany do chorego, musi najdokładniej wykonywać polecenia lekarza.

6.) Do prawidłowego wykonywania swoich obowiązków musi felczer posiadać następujące instrumenty i trzymać je w porządku:

- a.) podręczne etui;
- b.) puszczało do upustu krwi;
- c.) tackę na krew i bańki;
- d.) klucz zębny względnie kleszcze zębne;
- e.) hegar;
- f.) metalowy kateter;
- g.) fiszbinowy pręcik do zepchnięcia obcych ciał, uwięzionych w przełyku.
- h.) szyny i wszystkie inne rzeczy potrzebne do opatrzenia złamań kostnych.
- i.) gazę, opaski, kompresy.

**Uwaga.** Izba felczerska musi się mieścić w obszernym jasnym, suchym i wietrznym pokoju. W niej muszą się znajdować:

- 1.) co najmniej 2 krzesła, sofa wyłożona dobrymi materacami i poduszką;
- 2.) wełniane, czyste i ciepłe kołdry;
- 3.) szafa z instrumentami.

Do izby felczerskiej musi być przeprowadzony z ulicy dzwonek, przy rączce do dzwonienia musi być przytwierdzona tablica, a w nocy oświetlona z napisem „Dzwonek do felczera“. (Prawo o cechach felczerskich §§ 25 ff).

Oprócz tego, posiadacze izby felczerskiej mają wywiesić przed nią jako szyld trzy miedziane talerze, prawo do wywieszania podobnej oznaki posiadają jedynie felczerzy (§ 103).

Prócz zabiegów i leczenia chorób wymienionych z № 3—6 jako też przeprowadzenia badań sądowo- i policyjno-lekarskich i pisania świadectw nie wolno felczerom bezwarunkowo wykonywać.

W razie przekroczenia tych przepisów będą oni pociągnięci do administracyjnej względnie sądowej odpowiedzialności.

## 9.

### Obwieszczenie

**o wygaśnięciu Generalnego zastępstwa c. i k. wojskowego urzędu górniczego w Dąbrowie przez Towarzystwo „Tepege“.**

Z dniem 31-go stycznia 1917 gaśnie Generalne zastępstwo c. i k. Wojskowego Urzędu Górniczego w Dąbrowie, które dotychczas spoczywało w rękach „Tepege“ w Dąbrowie, ulica Sobieskiego.

Wszystkie do tego dnia u wyż wymienionego towarzystwa poczynione zamówienia na węgiel o ile jeszcze dotąd załatwione nie zostały, muszą być odnowione.

Od 1-go lutego 1917 r. należy wszelkie zamówienia na węgiel wnosić wyłącznie osobiście do Referatu komercyjnego tutejszej c. i k. Komendy obwodowej.

Bezpośrednich stosunków z c. i k. Wojskowym Urzędem górniczym należy w przyszłości jako bezcelowych zupełnie zaniechać.

Wszelkie sumy wpłacone towarzystwu „Tepege“ za jeszcze nieotrzymane dostawy należy wprost tamże zareklamować.

## 10.

### Użytkowanie ściółki w lasach prywatnych.

Na podstawie rozporządzenia c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Lublinie z dn. 2. XII 1916 G. № 120624/16 użytkowanie ściółki w lasach prywatnych dozwolone jest tylko pod następującymi warunkami.

Pozwala się brać z lasu jedynie ściółkę liściastą i gałęziową, mech tylko w razach wyjątkowych, zaś ściółki iglastej wogóle zabierać z lasu nie wolno.

Użytkowanie ściółki liściastej dopuszczalne jest w takich tylko drzewostanach, które wykazują najmniej 30% domieszki drzew liściastych, a więc w drzewostanach mieszanych starszych wiekiem od t. z. drągowizny.

Zbieranie ściółki odbywać się może rękami lub grabiami drewnianymi.

Używanie grabi żelaznych, jako naduwyrażających wierzchnią warstwę gleby, jest wzbronione.

W tych drzewostanach, w których skutkiem zbyt częstego użytkowania ściółki lub skutkiem złej gleby—ubogie, suche gleby piaszczyste z wyłącznie lub w 0.6 częściach sosnowym zadrzewieniem—ogółocenie powierzchni ziemi pozwala się obawiać tworzenia się lotnych piasków,—użytkowanie ściółki pod żadnym warunkiem nie jest dozwolone, a więc nawet i w tym wypadku, gdy chodzi o drzewostany mieszane w wieku odpowiednim. W lasach obciążonych serwitutami należy w takich razach przydzielać uprawnionym do pobierania ściółki inne, odpowiedniejsze powierzchnie leśne.

Za każde sprzeczne z wyż podanymi przepisami użytkowanie ściółki odpowiadać będzie osobiście właściciel lasu.

Powyższe postanowienia mają być przez urzędy gminne podane do wiadomości ogółu.

**11.****Obwieszczenie, dotyczące zakazu wywozu drzewa opałowego.**

Na skutek rozporządzenia c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Lublinie z dnia 15. XII 1916 G. № 121849/16 zabrania się wywozu drzewa opałowego, jako towaru o ograniczonym obrocie handlowym, poza granice obwodu bez pisemnego pozwolenia c. i k. Komendy obwodowej.

Postępujący wbrew powyższemu rozporządzeniu podlegać będą karze ustawowej.

Uzasadnione prośby o pozwolenie na wywóz drzewa opałowego do innego obwodu c. i k. obszaru okupowanego należy zawczasu wносить na piśmie do c. i k. Komendy obwodowej w Wierzbniku, podając ilość i cel dostawy oraz dokładny adres odbiorcy.

W sprawach wywozu do Monarchii austro-węgierskiej lub okupacji niemieckiej utrzymują dotychczasowe przepisy swą moc.

Niniejsze rozporządzenie zyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia.

**12.****Obwieszczenie****w sprawie zajęcia i uregulowania handlu nasionami.**

Na mocy rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z dnia 11/6 1916 (Dziennik rozp. c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce № 61) zarządza się:

**1. Z a j ę c i e.**

Nasiona wyki, bobiku, peluszki, łubinu, seradeli, esparcety, koniczyny czerwonej, białej szwedzkiej, przelotu, komonicy, lucerny francuskiej i chmielowej, nasiona buraków cukrowych, pastewnych, marchwi oraz wszelkie nasiona traw i warzyw, pochodzących ze zbioru 1916 roku, oraz wszelkie pozostałe resztki zapasów tych nasion z lat poprzednich zajmuje się na rzecz Zarządu wojskowego.

**2. Skutki zajęcia.**

Następstwem zajęcia jest, że przeróbka, zużytkowanie na żywność i karmę, jako też i sprzedaż względnie kupno zajętych płodów bez pozwolenia c. i k. Gubernii zabroniono. Interesa zawarte wbrew temu zakazowi są nieważne, również jak i umowy zawarte przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia (11 i 12 wyżej powołanego rozporządzenia).

**3. W y j ą t k i.**

Zajęciu nie podlega nasienie potrzebne producentowi do siewu. Producentowi wolno ponadto spaść we własnym gospodarstwie polowę wyprodukowanego bobiku.

**4. Upoważnienie do kupna dla Polskiej Centrali rolniczej.**

Kupno i sprzedaż wyżej wymienionych nasion powierza się aż do ukończenia uprawy wiosennej w roku 1917 to znaczy do 30 czerwca 1917 roku Polskiej Centrali rolniczej w Lublinie. Równocześnie uznaje się za nieważne wszelkie legitymacye, upoważniające do kupna powyższych nasion, wydane przez jakąkolwiek władzę prywatnym handlarzom. C. i k. Gubernia zastrzega sobie jednak prawo zakupywania nasion do potrzeby Armii, ewentualnie także we własnym zakresie działania (przez oddziały rolnicze c. i k. Komend Obwodowych).

**5. Zastępcy P. C. R.**

P. C. R. ma prawo mianować zastępców dla zakupna i sprzedaży powyższych nasion. Każdy zastępca otrzymuje legitymacyę wystawioną przez P. C. R. i opatrzoną podpisem komisarza Zarządu, mianowanego dla P. C. R. przez c. i k. Gub. wojsk. Legitymacyę tę winien zastępca przed rozpoczęciem zakupu przedłożyć do wizy tej Komendzie Obwodowej, na której obręb został zamianowany zastępca.

**6. Legitymacye transportowe.**

Każdy zastępca P. C. R. otrzymuje od tejże legitymacye transportowe w formie książek o kartkach bieżąco numerowanych, do których zostaje wciągnięta przez kalkę umowa w sprawie kupna względnie sprzedaży nasion. Odpis tej

umowy pozostaje w książce, oryginał zaś służy jako legitymacya transportowa do miejsca przeznaczenia (magazynu, stacji załadowniczej) i to bez względu na to czy miejsce przeznaczenia leży w tym samym, czy w innym powiecie. Legitymacye transportowe, wydane stronom, mają być po skutecznieniu odstawy względnie po odbiorze nasion oddane zastępcy P. C. R., który winien je zbierać i odsyłać co tygodnia właściwej Komendzie Obwodowej.

### 7. Transport kolejowy.

Transport kolejną odbywa się na podstawie poświadczeń transportowych, wydanych przez c. i k. Gub. (oddział rolniczy).

### 8. C e n y.

Ceny kupna i sprzedaży pozostawia się na razie dobrowolnej umowie między sprzedającym a kupującym.

### 9. Przymus sprzedaży dla nieproducenta.

Właściciele zapasów nasion, którzy nie są producentami, winni zaofiarować je do sprzedaży Polskiej Centrali rolniczej najdalej do końca stycznia 1917. Gdyby co do ceny takich zapasów nasion nie przyszło do ugody między sprzedawcą a kupującym, wówczas rozstrzyga co do ceny, stosownie do jakości towaru i każdorazowych cen targowych, c. i k. Gub. wojsk. Wszelkie zapasy, znajdujące się u osób nie będących producentami a nie zaofiarowane do sprzedaży do 31./I 1917, zostaną po przeprowadzeniu postępowania karnego uznane za przepadłe.

### 10. Obowiązek sprzedaży nadwyżek przez producentów.

Producenci zobowiązani są zaofiarować do sprzedaży P. C. R. najdalej do 15/3. 1917 roku wszelkie nadwyżki nasion wyżej wymienionych, pozostałe po pokryciu własnego zapotrzebowania. Termin dostawy pozostawia się dobrowolnej umowie między sprzedającym a kupującym.

### 11. Pokrycie zapotrzebowania nasion do siewu.

Rolnicy, którzy chcą sobie zapewnić pokrycie zapotrzebowania nasion do siewu winni

najdalej do końca stycznia 1917 zgłosić to zapotrzebowanie w P. C. R. względnie u zastępców, mianowanych przez nią na poszczególne powiaty.

### 12. Postanowienia karne i postępowanie.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia podlegają karze według § 10 podanego na wstępie rozporządzenia Naczelnego Wodza. Postępowanie karne i sposób użycia przedmiotów uznanych za przepadłe na podstawie orzeczenia karnego nastąpi w myśl rozporządzenia Naczelnego Wodza № 30.

### 13. Wejście w życie.

Powyższe rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

### 13.

### Zajęcie skór świń.

C. i k. Jeneralne-Gubernatorstwo w Lublinie reskryptem z dnia 23. grudnia 1916 Rs. Nr. 86.525 wydało następujące zarządzenie:

1.) Wszystkie w okręgu znajdujące się lub przy zabijaniu ściągnięte skóry dzików lub świń, knurów lub prosiąt zostają na rzecz administracyi wojskowej zarekwirowane.

2.) Wszyscy handlarze, rzeźnicy, garbarze, przechowawcy lub inne osoby prywatne są zobowiązanymi z dniem niniejszego ogłoszenia a następnie pierwszego i szesnastego każdego miesiąca w Komendzie obwodowej pisemnie zgłosić zapas takich skór z podaniem ilości sztuk, gatunku i miejsca składu.

Do tych zgłoszeń należy używać formularzy o zgłoszeniach skór surowych, których to formularzy można dostać w każdej Komendzie obwodowej.

3.) Wymienione w ustępie pierwszym skóry mogą być sprzedawane tylko przez Centralę surowców lub intendenturę Wojennej Jeneralnej Gubernii wylegitymowanym agentom do zakup-

na, których legitymacye wraz z fotografią mają być potwierdzone przez Komendę obwodową.

Sprzedaż skór agentom ma nastąpić za zapłatą w gotówce w monecie koronowej.

Oznaczenie ceny następuje na podstawie wydanego przez c. i k. Komendę obwodową cennika.

#### 4). Kary i nagrody.

Każde nieprawdziwe zgłoszenie, każda sprzedaż i pozbycie komu innemu aniżeli wymienionym w ustępie trzecim agentom dla zakupna, każde przemycanie lub ukrywanie opisanych w ustępie pierwszym skór jest zakazanym.

Przekroczenie tego zakazu będzie karanem przez c. i k. Komendę obwodową do wysokości 2000 koron lub karą aresztu do sześciu miesięcy i konfiskatą zapasów skór bez zapłaty.

Donosicielowi ukrytych zapasów skór przyrzeka się wynagrodzenie odpowiadające 5% wartości zapasów skór, ale premie te będą wypłacone tylko osobom cywilnym.

### 14.

#### Przełożenie dni postnych.

C. i k. Jeneralne Gubernatorstwo Rozporządzeniem z dnia 4. stycznia 1917 Ap. Nr. 88.577,

zmieniając częściowo Rozporządzenie swoje z dnia 13. października 1916 Dz. Rozp. Nr. 79, zarządziło co następuje:

§ 1. Przy zmianie postanowień § 1. Rozporządzenia c. i k. Jenerał. Gubernatorstwa z dnia 13. października 1916 Dz. Rozp. Nr. 79 zostają dnie: — poniedziałek, środa i piątek każdego tygodnia uznane jako takie, w których sprzedaż, przyrządzanie i spożywanie surowego i przyrządzonego mięsa z bydła rogatego, z cieląt, ze świń, z owiec, z kóz, z gęsi, z kaczek i z kur, jak niemniej wewnętrznych organów tych zwierząt w obrębie c. i k. Jenerał-Gubernatorstwa jest zakazane.

§ 2). Wszystkie inne postanowienia powołanego rozporządzenia pozostają w mocy obowiązujące.

§ 3. Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

### 15.

#### Kurs rubla.

Rozporządzeniem Naczelnego Wodza Armii Qu. Op. Nr. 185335/16 został kurs wymiany rubla dla wojskowych kas na 2 kor. 95 hal. (dwie korony dziewięćdziesiąt pięć halerzy) oznaczony.

### 16.

#### Handel naftą.

Stosownie do rozporządzenia c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce z dnia 1. stycznia 1917 r. Dziennik rozporządzeń część I. Nr. 2 ogłasza się co następuje:

#### I.

Handel naftą w obwodzie wierzbnickim może być prowadzony tylko na podstawie zezwolenia (koncesyi) c. i k. Komendy obwodowej.

Osoby, którym do dnia 15. stycznia 1917 r. przysługiwało prawo trudnienia się handlem naftą, są uprawnione na mocy uzyskanych praw handlowych do dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa w dotychczasowym rozmiarze, a jako posiadacze koncesyi podlegają przepisom na wstępie powołanego rozporządzenia.

Odnosnie do zezwolenia w myśl pierwszego ustępu I oraz na żądanie strony odnosnie do przysługującego uprawnienia w myśl ustępu drugiego I. wystawiać będzie c. i k. Komenda obwodowa dokument (dokument koncesyjny).

## II.

Na podstawie jednej i tejsamej koncesyi może być handel naftą prowadzony tylko w jednej gminie i tylko w lokalach wymienionych w dokumencie koncesyjnym.

Na przesiedlenie w obrębie tej samej gminy potrzebne jest zezwolenie c. i k. Komendy obwodowej.

## III.

Prowadzenie handlu naftą stoi pod nadzorem władzy.

Organom, powołanym do wykonywania tego nadzoru jest dozwolony wstęp do lokali przedsiębiorstwa, ich przeszukiwanie i wgląd do ksiąg handlowych i innych zapisków odnoszących się do handlu naftą.

## IV.

Wszystkie zapasy nafty znajdujące się w obwodzie i będące własnością jednej i tejsamej osoby, w ilościach ponad 100 kg. muszą być najdalej do 20. stycznia 1917 r. zgłoszone w c. i k. Komendzie obwodowej. Zgłaszający otrzyma potwierdzenie zgłoszenia.

Nie zgłoszone zapasy w ilościach wyżej podanych jak również zapasy, które po wejściu w życie na wstępie powołanego rozporządzenia, a przed zgłoszeniem zostały sprzedane, albo też zmniejszone poniżej ilości oznaczonej w pierwszym ustępie IV. będą z dniem 20. stycznia 1917 r. uznane przez Komendę obwodową za przepadłe.

## V.

Cenę sprzedaży nafty ustanawia się następująco:

Za 1 polski funt w gminie	Wierzbnik . . . . .	40 hal. albo 13 $\frac{1}{2}$ kop.
Za 1 polski funt w gminach:	Rzepin . . . . .	42 hal. albo 14 kop.
	Wielka Wieś . . . . .	
	Mirzec . . . . .	
Za 1 polski funt w gminach:	Skarżysko Kościelne . . . . .	44 hal. albo 15 kop.
	Tarczek . . . . .	
	Iłża . . . . .	
	Błaziny . . . . .	
Za 1 polski funt w gminach:	Krzyżanowice . . . . .	47 hal. albo 16 kop.
	Sienno . . . . .	
	Rzeczniów . . . . .	
	Miechów . . . . .	
Za 1 polski funt w gminach:	Wierzchowiska . . . . .	48 hal. albo 16 kop.
	Łaziska . . . . .	
	Ciepielów . . . . .	
	Lipisko . . . . .	
Za 1 polski funt w gminach:	Pętkowice . . . . .	50 hal. albo 17 kop.
	Pawłowice . . . . .	
	Ciszycza Górna . . . . .	
	Solec . . . . .	
	Dziurków . . . . .	
	Chotcza Górna . . . . .	

Drobny sprzedawca ma przepisana mu cenę sprzedaży uwidocznic w lokalu sklepowym w walucie koronowej i rublowej w sposób w oko wpadający i takowej bezwarunkowo przestrzegac.

## VI.

Używanie nafty do opalania (piece naftowe), gotowania i przemysłowego czyszczenia jest naj-surowiej wzbronione.

## VII.

Przekroczenia wszystkich powyższych zarządzeń jako też wszelkie zaniechania sprzedaży tego towaru uprawnionym do nabycia karane będą grzywną do 5000 koron lub aresztem do 6-ciu miesięcy, przyczem także konfiskata towaru orzeczoną być może. Jeżeli konfiskata ta nie jest możliwą, może być wydane orzeczenie na zapłatę ceny kupna towaru.

Koncesya może być w każdej chwili cofniętą.

## 17.

**Handel mydłem.**

Na podstawie rozporządzenia c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa Wojskowego R. S. № 83545/16 ogłasza się co następuje:

„Na podstawie § 3 rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z dnia 4 października 1916 № 71 dz. rozp. Część XVIII, zarządzam, co następuje:

1.) Wyrób mydła jest aż do odwołania zakazany.

Na rok 1917 nie wyda się żadnych uprawnień przemysłowych do wyrobu mydła, za co dotychczasowi producenci odpowiednio wynagrodzeni zostaną.

2.) Począwszy od 1 lutego 1917 r. uprawnioną jest do handlu mydłem wyłącznie „Polska Centrala Handlowa“ sp. akc. w Radomiu i przez nią ustanowieni drobni handlarze.

Producenci mydła i dotychczasowi sprzedawcy mogą swe zapasy mydła swobodnie sprzedawać tylko do 31 stycznia b. r.; w tym dniu muszą posiadacze i przechowujący resztę swoich zapasów mydła odstąpić za zapłatą „Polskiej Centrali Handlowej“ sp. akc.

3.) Wszelki wyrób mydła i wszelki niedozwolony handel tymże karany będzie wedle postanowień artykułu II rozp. Naczelnego Wodza armii z dnia 4. października 1916 r. № 71 dz. rozp., przyczem obok kary będzie orzeczoną utrata mydła tudzież surowców, służących do wyrobu tegoż.

4.) Postępowanie włącznie z przeznaczeniem kar pieniężnych, tudzież ceny kupna uzyskanej ze sprzedaży przedmiotów, uznanych za przepadłe, będzie stosowane wedle przepisów rozp. Naczelnego Wodza armii z dnia 19. sierpnia 1915 r. № 30 dz. rozp.

5.) Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

## 18.

**Obwieszczenie****o CENACH ORYENTACYJNYCH i MAKSYMALNYCH.**

Ogłoszone CENY wytyczne mają za cel służyć sprzedającym i kupującym za ogólną wskazówkę przy oznaczeniu ceny kupna-sprzedaży, od której wprowadzić nie bezwarunkowo, jednakowoż w regule odstąpić nie wolno. Jeżeli sprzedający nie wykaże przed c. i k. Komendą obwodową dostatecznych dowodów, dla których chciałby uzyskać wyższą cenę, naraża się na dochodzenie z powodu rozmyślnego podbijania cen. Ceny najwyższe MAKSYMALNE są to urzędownie ustanowione ceny, które pod żadnym warunkiem przekroczone być nie mogą, a ich przekroczenie stanowi samo przez się czyn karygodny, bez względu na poniesione koszta zakupu towaru i inne wydatki.

T O W A R	Cena towarów, uznana przez c. i k. Komendę Obwodową za wystarczającą (cena wytyczna)										U w a g a
	HANDEL HURTOWY					HANDEL DETALICZNY					
	Jednostka miary	K	h	Rb.	k.	Jednostka miary	K	h	Rb.	k.	
<b>Mięso, wędlina, tłuszcze i kielbasy:</b>											
Wołowina z kośćmi . . . . .	1 funt					1 funt	1	64	—	59	
Poładwica . . . . .						"	2	—	—	72	
Baranina . . . . .						"	1	—	—	36	
Wieprzowina . . . . .						"	1	90	—	68	
Surowa szynka bez kości . . . . .						"	3	—	1	8	
Gotowana " " " " . . . . .						"	3	50	1	26	
Tłuszcz wołowy . . . . .						"	1	64	—	59	
Wędzona słonina . . . . .						"	3	—	1	8	
Surowa słonina . . . . .						"	2	70	—	97	
Sadło . . . . .						"	2	70	—	97	
Szmalc świński . . . . .						"	3	20	1	15	
Zwyczajna kielbasa . . . . .						"	2	80	1	1	
Krakowska " " . . . . .						"	3	20	1	15	
Salceson . . . . .						"	2	80	1	1	
<b>Drób i ryby:</b>											
Gęś żywa . . . . .	1 sztuka					1 sztuka	6	50	2	34	
" " " " . . . . .	1 funt					1 funt	—	75	—	27	
Kaczka żywa . . . . .	1 sztuka					1 sztuka	4	—	1	44	
" " " " . . . . .	1 funt					1 funt	1	10	—	40	
Kura żywa . . . . .	1 sztuka					1 sztuka	3	—	1	8	
" " " " . . . . .	1 funt					1 funt	1	40	—	51	
Karpie (przy stawie) . . . . .						"	1	50	—	54	
Szczupak " " . . . . .						"	1	60	—	58	
Sledzie . . . . .						"	1	20	—	43	
Indyk żywy . . . . .						"	1	20	—	43	
<b>Produkty mączne i chleb:</b>											
Pszenna mąka "A" . . . . .	1 funt	—	40	—	14½	1 funt	—	46	—	16½	
" " " " "B" . . . . .	"	—	36	—	13	"	—	42	—	15	
Żytnia mąka "A" . . . . .	"	—	30	—	11	"	—	32	—	11½	
" " " " "B" . . . . .	"	—	26	—	9	"	—	28	—	10	
Pęczak . . . . .	"	—	26	—	9	"	—	28	—	10	
Pęczak drobny . . . . .	"	—	30	—	11	"	—	34	—	12	
Chleb żytni "A" . . . . .	"	—	—	—	—	"	—	32	—	11½	
" " " " "B" . . . . .	"	—	—	—	—	"	—	28	—	10	
<b>Owoce strączkowe:</b>											
Groch polny . . . . .	1 pud	15	—	5	40	1 funt	—	40	—	14½	
Fasola . . . . .	"	12	—	4	36	"	—	36	—	13	



T O W A R	Cena towarów, uznana przez c. i k. Komendę Obwodową za wystarczającą (cena wytyczna)										U w a g a
	HANDEL HURTOWY					HANDEL DETALICZNY					
	Jednostka miary	K	h	Rb.	k.	Jednostka miary	K	h	Rb.	k.	
<b>Mleko, nabiał i jaja:</b>											
Niezbierane mleko na targu minimalna zawar. tłuszczu 3%						1 litr	—	38	—	14	
Ser . . . . .						1 funt	—	44	—	16	
Masło deserowe . . . . .						"	3	10	1	12½	
Masło do gotowania . . . . .						"	2	70	—	98	
Jaja u producenta . . . . .						1 sztuka	—	12	—	4½	
" u detalisty . . . . .						"	—	14	—	5	
<b>Towary kolonialne:</b>											
Kawa palona . . . . .						1 funt	9	—	3	24	
Herbata . . . . .						"	10	—	3	60	
Kakao . . . . .						"	10	—	3	60	
Czekolada zwyczajna . . . . .						"	10	—	3	60	
Sól kamienna . . . . .						"	—	11	—	4	Cena maksymalna
" kuchenna . . . . .						"	—	12	—	4½	
Pieprz . . . . .						"	8	25	3	—	
Grzyby suszone . . . . .						"	5	—	1	80	
Ocet . . . . .						1 litr	—	60	—	22	
Esencja octowa . . . . .						1 funt	5	—	1	80	
Cukier rafinowany . . . . .						"	—	80	—	29	Cena maksymalna
" nierafinowany . . . . .						"	—	76	—	27½	
Miód . . . . .						"	1	—	—	36½	
<b>Jarzyna:</b>											
Ziemniaki . . . . .	1 pud	1	40		51	1 funt	—	5	—	2	
Marchew . . . . .						"	—	10	—	3½	
Buraki czerwone . . . . .	"					"	—	8	—	3	
Cebula . . . . .	"	15	—	5	40	"	—	40	—	14½	
Czosnek . . . . .	"					"	1	—	—	36	
Kapusta kwaszona . . . . .	"	7	—	2	52	"	—	20	—	7	
Pietruszka . . . . .	"					"	—	12	—	4½	
<b>Owoce:</b>											
Jablka . . . . .	1 pud	7	—	2	52	1 funt	—	20	—	7	
Sliwki suszone . . . . .	"	25	—	9	9	"	—	70	—	25	
Powidła . . . . .	"	25	—	9	9	"	—	70	—	25	
Orzechy . . . . .	"					"	—	50	—	18	
<b>Napoje:</b>											
Wino stołowe 1 litr						1 litr	3	—	1	8	
" " ¼ litra (szklanka)						"	—	70	—	27	
" deserowe . . . . .						"	4	—	1	44	
Piwo . . . . .						½ litra	10	—	3	60	
" . . . . .						1 litr	—	20	—	21½	
Wódka . . . . .						"	1	—	20	43	
Rum . . . . .						"	5	—	1	96	Cena maksymalna
" . . . . .						"	9	—	3	24	

T O W A R	Cena towarów, uznana przez c. i k. Komendę Obwodową za wystarczającą (cena wytyczna)										U w a g a
	HANDEL HURTOWY					HANDEL DETALICZNY					
	Jednostka miary	K	h	Rb.	k.	Jednostka miary	K	h	Rb.	k.	
<b>Bydło na rzeź:</b>											
Woły	1 pud	36	—	12	96						
Byki	"	34	—	12	24						
Krowy żywej	"	34	—	12	24						
Cieleńta wagi	"	29	—	10	44						
Swinie	"	52	—	18	72						
Owce	"	22	—	7	92						
<b>Pasze:</b>											
Siano nieprasowane	1 pud	1	12	—	40						
" prasowane	"	1	30	—	46						
Słoma	"	—	64	—	23						
Bobik i wyka	"	4	—	1	44						
Otręby	"					1 funt	—	7	—	02 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>	
<b>Materyały opałowe, światło i do czyszczenia:</b>											
<b>Twarde drzewo opałowe:</b>											
Drzewo szczapowe						1 m <sup>3</sup>	9	90	3	60	
" kraglakowe						"	6	90	2	51	
" gałęziowe						"	4	90	1	78	
<b>Miękkie drzewo opałowe:</b>											
<i>a) Sosnowe, modrzewiowe, jodłowe, świerkowe:</i>											
Drzewo szczapowe						"	9	—	3	27	W lesie
" kraglakowe						"	6	—	2	18	
" gałęziowe						"	4	80	1	74	
<i>b) Osikowe, wierzbowe, topolowe:</i>											
Drzewo szczapowe						"	5	50	2	—	
" kraglakowe						"	3	30	1	10	
" gałęziowe						"	2	90	1	14	
Gruby węgiel							1	10	—	39	
Drobny "							—	90	—	33	
Koks							2	—	—	72	
Nafta	1 pud	12	—	4	32	1 funt	—	35	—	13	
Zapalki						1 pudełko	—	08	—	03	
Świece stearynowe						1 funt	3	—	1	08	
Mydło twarde						"	4	—	1	44	
Soda krystaliczna						"	—	40	—	14 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>	
Skóra podeszwiana						"	30	—	10	80	

Najsurowiej zabrania się wymagać zapłaty za towar wyraźnie w rosyjskiej monecie.

Kurs 1 rb. = 2 kor. 75 h.

**U W A G A!** Kto żąda za produkty codziennego użytku zupełnie nieuzasadnione ceny, chowa zapasy towarów, zataja lub wypiera się przechowywania tychże, czy też ucieka się do innych tym podobnych sposobów, które przyczyniają się do podwyższenia cen przedmiotów ogólnie użytkowych, będzie karany w myśl rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 15. września 1915 r. № 38 (Dz. Rozp. część IX) przez sąd grzywną do 20000 kor. lub aresztem do jednego roku, przyczem obok kary aresztu może być nałożona kara pieniężna aż do 20000 kor., tudzież może być orzeczona utrata przemysłowego uprawnienia i konfiskata towarów.

**C. i k. Komendant obwodu**

**ELIASZ PALICZKA m. p.  
pułkownik.**

U W A G A  
 Kto żąda za produkty codziennego użytku zupełnie niezasadzone ceny, chowa zapasy towarów, zataja lub wypiera się przedchowywaną liczbę, czy też uciska się do innych tym podobnych sposobów, które przyczyniają się do podwyższenia cen przedmiotów ogólnie użytkowych, będzie karany w myśl rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 15 września 1915 r. Nr 38 (Dz. Rozp. część IX) przez sąd grzywną do 20000 kor. lub aresztem do jednego roku, przy czym obok kary aresztu może być nałożona kara pieniężna aż do 20000 kor., tudzież może być orzeczona utrata przemysłowego uprawnienia i konfiskata towarów.

Byłoby na otóż:

Wojny  
 Byki  
 Krowy  
 Cielęta  
 Świnie  
 Owce

Wojny  
 Cielęta  
 Świnie  
 Owce

C. i k. Komendant obwodu  
**ELIASZ PALCZKA m. p.**  
 pułkownik.

Pasza

Siano prasowane  
 prasowane  
 Słoma  
 Bobik i wyka  
 Gruby

dup 1  
 1  
 1  
 1  
 1

12  
 30  
 40  
 1

4  
 4  
 23  
 4

Materyały opałowe, światło  
 i do czyszczenia

Drzewo szapowe  
 kraglakowe  
 galezowe

90  
 90  
 90

340  
 251  
 178

Mielkie drzewo opałowe  
 a) Sosnowe, modrzewiowe, jesionowe, świerkowe

Drzewo szapowe  
 kraglakowe  
 galezowe

9  
 6  
 4

327  
 218  
 174

b) Osikowe, wierzbowe, topolowe

Drzewo szapowe  
 kraglakowe  
 galezowe

3  
 3  
 2

50  
 30  
 14

Gruby węgiel  
 Drobny  
 Koks  
 Nafta  
 Zapalki

dup 1

12

4

Świeca starynowa  
 Mydło twarde  
 Soda krystaliczna  
 Skóra podszewna

Należności zabrania się niniejszym

nr 1 rok 2 = 1 rok